5. 2. 2015

ID: 96935

Úschova

Není-li možné v řízení o úschovách vyhovět žádosti příjemce nebo jiné osoby, která uplatnila právo na předmět úschovy (přihlašovatele), o vydání předmětu úschovy proto, že se žádostí nesouhlasí ten, jehož souhlasu je třeba, může být předmět úschovy – jak vyplývá z ustanovení § 185e OSŘ - vydán žadateli (příjemci nebo přihlašovateli), jen jestliže byl jeho souhlas nahrazen rozhodnutím soudu vydaným v řízení podle části třetí občanského soudního řádu (ve sporném řízení). Aktivně legitimován k podání žaloby, kterou se takové řízení zahajuje, je příjemce nebo ten, kdo uplatňuje právo k předmětu úschovy (přihlašovatel). Žaloba směřuje proti tomu, pro jehož nesouhlas nebylo možné předmět úschovy vydat, a žalobce se jí domáhá, aby žalovanému bylo uloženo souhlasit s vydáním předmětu úschovy žalobci. Výrok rozsudku soudu o tom, že žalovaný je povinen souhlasit s vydáním předmětu úschovy žalobci, nahrazuje prohlášení vůle účastníka řízení o úschovách ve smyslu ustanovení § 161 odst. 3 OSŘ. Také to však platí jen za předpokladu, že dlužník složil předmět plnění do úschovy vskutku v souladu s ustanovením § 568 obč. zák. nebo jiným zákonem stanoveným důvodem; nestalo-li se tak a nenastaly-li proto soluční účinky složení předmětu plnění závazku do soudní úschovy, nemá (nemůže mít) příjemce ani přihlašovatel právo na vydání předmětu plnění z úschovy soudu, a nemůže se proto úspěšně domáhat, aby bylo tomu, kdo vydání předmětu úschovy příjemci nebo přihlašovateli odporuje, uloženo s tímto vydáním souhlasit.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 3924/2013, ze dne 10.12.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyň a) M. D., a b) JUDr. B. D., LL.M., Ph.D., obou zastoupených Mgr. K.K., advokátem se sídlem v P., proti žalované J. V., o nahrazení souhlasu žalované s vydáním předmětu soudní úschovy, vedené u Okresního soudu v Jičíně pod sp. zn. 11 C 65/2011, o dovolání žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. března 2013 č. j. 25 Co 412/2012-171, tak, že dovolání žalobkyň se zamítá.

Z odůvodnění:

Usnesením Okresního soudu v Jičíně ze dne 21. 12. 2004 č. j. 24 Sd 33/2004-8, které nabylo právní moci (podle potvrzení obsaženého ve spise) dne 12. 1. 2005, byla na návrh Školního statku Hořice přijata do úschovy soudu částka 700.000,- Kč. Složitel návrh na přijetí uvedené částky do soudní úschovy ve prospěch M. H. a žalované zdůvodnil tím, že rozsudkem Okresního soudu v Jičíně ze dne 27. 9. 2004 č. j. 7 C 155/2000-255, který ke dni podání návrhu na přijetí částky do soudní úschovy nenabyl právní moci, mu bylo uloženo zaplatit M. H. 242.661,30 Kč s 26 % úrokem z prodlení za dobu od 28. 10. 1997 do zaplacení a že má důvodné pochybnosti o tom, kdo a v jakém rozsahu je jeho věřitelem, neboť věřitelkami mohou být jak M. H., tak i žalovaná, které jsou obě v postavení oprávněných osob podle zákona č. 229/1991 Sb., a výše dluhu „není ke dni podání tohoto návrhu známa“.

Usnesením Okresního soudu v Jičíně ze dne 9. 12. 2005 č. j. 24 Sd 33/2004-43, které nabylo právní moci (podle potvrzení obsaženého ve spise) dne 10. 3. 2006, byla M. H. na její žádost a za souhlasu složitele vydána část předmětu úschovy ve výši 346.480,80 Kč (pohledávka 121.330,65 Kč a úroky z prodlení za dobu od 28. 10. 1997 do 14. 12. 2004 ve výši 225.150,15 Kč).

Usnesením Okresního soudu v Jičíně ze dne 2. 8. 2006 č. j. 24 Sd 33/2004-59, které – ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 4. 2007 č. j. 17 Co 208/2007-91 – nabylo právní moci dne 7. 6. 2007, byl pro nesouhlas složitele zamítnut návrh žalované na vydání předmětu

úschovy.

Podáním ze dne 4. 2. 2011 požádaly žalobkyně – poté, co bylo usnesením Okresního soudu v Jičíně ze dne 9. 9. 2008 č. j. 24 Sd 33/2004-108 rozhodnuto, že s nimi bude pokračováno v řízení jako s procesními nástupkyněmi M. H., zemřelé dne 5. 3. 2007 - o vydání zbývající části předmětu soudní úschovy.

Žalobou podanou u Okresního soudu v Jičíně dne 9. 2. 2011 se žalobkyně domáhaly, aby bylo rozhodnuto, že žalovaná je povinna souhlasit s vydáním zbývající části předmětu úschovy ve výši 353.519,20 Kč žalobkyním. Žalobu zdůvodnily zejména tím, že částka složená do soudní úschovy představuje náhradu za živý inventář odebraný jeho původním vlastníkům manželům V., rodičům M. H. a matky žalované (J. E.), že žalovaná nemá právo na vydání zbývající části předmětu úschovy, neboť její právní předchůdkyně (J. E.) neuplatnila jako oprávněná osoba svůj nárok na náhradu za odebraný inventář řádně a včas, žalovaná nedoložila, že tento nárok byl předmětem dědického řízení po J. E. a že je ve vztahu k němu jedinou dědičkou, a všechny pozemky původních vlastníků manželů V., k nimž se váže náhrada za odebraný inventář, byly vráceny právní předchůdkyni žalobkyň M. H., které proto náležela celá náhrada za odebraný inventář.

Okresní soud v Jičíně rozsudkem ze dne 10. 5. 2012 č. j. 11 C 65/2011-130 žalobě vyhověl a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyním na náhradě nákladů řízení společně a nerozdílně 13.400,- Kč k rukám advokáta Mgr. Kryštofa Kruliše. Poté, co zjistil, že v dědickém řízení po zemřelé J. E., jíž mohl svědčit nárok na náhradu za živý a mrtvý inventář, nebyl tento nárok projednán a že žalovaná nedoložila, že by v této věci byla oprávněna jednat za ostatní dědice po J. E., dospěl k závěru, že žalovaná „nemůže být bez dalšího osobou, která by měla právo bránit v rámci řízení o úschovu vydání úschovy žalobkyním“. Otázkou, zda žalobkyně mají „hmotný nárok na vydání předmětu úschovy“, se nezabýval, neboť „toto by zkoumal pouze tehdy, pokud by vydání předmětu úschovy odporoval subjekt, který by doložil, že mu může také svědčit právo k předmětu úschovy“.

K odvolání žalované Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 19. 3. 2013 č. j. 25 Co 412/2012-171 změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl, a rozhodl, že žalobkyně jsou povinny společně a nerozdílně zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně 13.387,20 Kč k rukám advokáta JUDr. P.Š. na náhradě nákladů odvolacího řízení 2.000,- Kč. Vytknul soudu prvního stupně, že „nárok na vydání zbytku předmětu úschovy té které procesní straně“ posuzoval „asymetricky“, neboť nesouhlas žalované s vydáním zbývající části předmětu úschovy žalobkyním posuzoval „ryze z pohledu hmotného práva“ a dovodil nedostatek její věcné pasivní legitimace, avšak nárok uplatněný žalobkyněmi „hodnotil na podkladě procesního práva, když hmotněprávnímu hledisku nepřikládal žádnou důležitost“. Dospěl k závěru, že nárok právní předchůdkyně žalobkyň M. H. na náhradu za odebraný inventář ve výši 121.330,65 Kč a na úroky z prodlení za dobu od 28. 10. 1997 do 14. 12. 2004 ve výši 225.150,15 Kč, přiznaný jí rozsudkem Okresního soudu v Jičíně ze dne 27. 9. 2004 č. j. 7 C 155/2000-255 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 5. 2005 č. j. 25 Co 676/2004-281, byl zcela uspokojen vydáním části předmětu úschovy ve výši 346.480,80 Kč M. H. Dovodil, že vydáním zbývající části předmětu úschovy žalobkyním by se jim dostalo „duplicitního plnění“ a vzniklo by jim bezdůvodné obohacení a že by nebyla respektována vůle složitele vydat předmět úschovy „jen tomu a v takovém rozsahu, jak autoritativně rozhodne civilní soud“.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podaly žalobkyně dovolání. Namítají, že vzhledem k souhlasu složitele s vydáním celého předmětu úschovy žalobkyním a k „charakteru“ řízení o úschovách odvolací soud nebyl oprávněn zkoumat „hmotněprávní nárok“ žalobkyň a že měl na základě skutečnosti, že žalované „nesvědčí právo, na jehož základě by mohla bránit vydání předmětu úschov žalobkyním“, rozsudek soudu prvního stupně potvrdit. Podle názoru žalobkyň je postačujícím důvodem pro vznik jejich „hmotněprávního nároku na vydání zbylé části soudní úschovy“ souhlas

složitele s vydáním zbývající části předmětu úschovy žalobkyním. Žalobkyně dále namítají, že při posuzování jejich práva na vydání celého předmětu úschovy mělo být přihlédnuto k tomu, že veškeré pozemky rodičů právní předchůdkyně žalobkyň M. H. byly vydány M. H., neboť podle judikatury Ústavního soudu „právo na náhradu živého i mrtvého inventáře nelze oddělit od osob, kterým byla nemovitost vydána“. Skutečnost, že M. H. poukázala na probíhající řízení o vydání pozemků až ve svém dovolání proti rozsudku odvolacího soudu vydanému v řízení o náhradu živého a mrtvého inventáře, a tedy v rozporu „s tehdy platnou procesní úpravou o koncentraci řízení“, mohla „nanejvýš způsobit jen ztrátu možnosti právní předchůdkyně žalobkyň být úspěšná v předmětném soudním řízení, nemohla však sama o sobě způsobit i zánik hmotného práva jako takového“. Žalobkyně navrhly, aby dovolací soud změnil rozsudek odvolacího soudu tak, že se žalobě vyhovuje.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „o. s. ř.“), neboť řízení ve věci bylo zahájeno přede dnem 1. 1. 2014 (srov. Čl. II bod 2. zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnými osobami (účastníky řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

V projednávané věci složil Školní statek Hořice částku 700.000,- Kč jako plnění podle nepravomocného rozsudku Okresního soudu v Jičíně ze dne 27. 9. 2004 č. j. 7 C 155/2000-255, kterým mu bylo uloženo zaplatit M. H. na náhradě za živý a mrtvý inventář a zásoby 242.661,30 Kč s 26 % úrokem z prodlení za dobu od 28. 10. 1997 do zaplacení, do úschovy soudu proto, že měl - jak uvedl ve svém návrhu na přijetí do úschovy - důvodné pochybnosti o tom, kdo a v jakém rozsahu je jeho věřitelem, neboť věřitelkami mohou být jak M. H., tak i žalovaná, které jsou obě oprávněnými osobami podle zákona č. 229/1991 Sb., a výše dluhu „není ke dni podání tohoto návrhu známa“.

Z hlediska skutkového stavu bylo v projednávané věci mimo jiné zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu - jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. - nepodléhá), že M. H. (právní předchůdkyně žalobkyň, zemřelá dne 5. 3. 2007) a J. E. (matka žalované, zemřelá dne 25. 3. 1995) uplatnily vůči Školnímu statku Hořice nárok na náhradu za živý a mrtvý inventář a zásoby, odňaté původním vlastníkům manželům V. (rodičům M. H. a J. E.), že rozsudkem Okresního soudu v Jičíně ze dne 27. 9. 2004 č. j. 7 C 155/2000-255 bylo Školnímu statku Hořice uloženo zaplatit M. H. na náhradě za živý a mrtvý inventář a zásoby podle ustanovení § 20 zákona č. 229/1991 Sb. (ve znění pozdějších předpisů) 242.661,30 Kč s 26 % úrokem z prodlení za dobu od 28. 10. 1997 do zaplacení, že tento rozsudek byl rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 5. 2005 č. j. 25 Co 676/2004-281 potvrzen co do 121.330,65 Kč s úroky z prodlení a ve zbývající části byl zrušen a věc byla v tomto rozsahu vrácena okresnímu soudu k dalšímu řízení, že rozsudkem Okresního soudu v Jičíně ze dne 5. 10. 2005 č. j. 7 C 155/2000-320 bylo Školnímu statku Hořice uloženo zaplatit M. H. 121.330,65 Kč s 26 % úrokem z prodlení za dobu od 28. 10. 1997 do 15. 12. 2004 a že rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 3. 2006 č. j. 25 Co 546/2005-361 byl tento rozsudek okresního soudu změněn tak, že žaloba o 121.330,65 Kč s

26 % úrokem z prodlení od 28. 10. 1997 do 15. 12. 2004 se zamítá. Dovolání M. H. proti tomuto rozsudku krajského soudu bylo rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2007 č. j. 28 Cdo 1883/2006-384 zamítnuto. Ústavní stížnost žalobkyň podanou proti rozsudku Nejvyššího soudu Ústavní soud usnesením ze dne 28. 7. 2009 sp. zn. IV. ÚS 344/06 odmítl. Usnesením Okresního soudu v Jičíně ze dne 9. 12. 2005 č. j. 24 Sd 33/2004-43 byla M. H. vydána část předmětu úschovy ve výši 346.480,80 Kč (pohledávka 121.330,65 Kč a úroky z prodlení za dobu od 28. 10. 1997 do 14. 12. 2004 ve výši 225.150,15 Kč).

Za uvedeného stavu závisí napadený rozsudek odvolacího soudu mimo jiné na vyřešení právní otázky, jaký význam má pro rozhodnutí soudu o žalobě o nahrazení souhlasu žalovaného s vydáním předmětu soudní úschovy okolnost, že nebyly splněny podmínky pro složení předmětu plnění závazku do úschovy u soudu. Protože tato právní otázka v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, je dovolání proti rozsudku odvolacího soudu podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání žalobkyň není opodstatněné.

Projednávanou věc je – vzhledem k tomu, že předmět úschovy byl přijat do soudní úschovy usnesením Okresního soudu v Jičíně ze dne 21. 12. 2004 č. j. 24 Sd 33/2004-8, které nabylo (podle potvrzení ve spise) právní moci dne 12. 1. 2005 – i v současné době třeba posuzovat podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“) a podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 19. 7. 2009 (dále jen „OSŘ“).

Nemůže-li dlužník splnit svůj závazek věřiteli, protože věřitel je nepřítomen nebo je v prodlení nebo má-li dlužník důvodné pochybnosti, kdo je věřitelem, nebo věřitele nezná, nastávají účinky splnění závazku, jestliže jeho předmět dlužník uloží do úřední úschovy (§ 568 věta první obč. zák.).

U soudu lze složit do úschovy peníze, cenné papíry a jiné movité věci hodící se k úschově za účelem splnění závazku (§ 185a odst. 1 OSŘ).

Důvod úschovy a věcnou legitimaci účastníků soud z hlediska pravdivosti tvrzení složitele při rozhodování o přijetí do úschovy nepřezkoumává; vychází v tomto směru z tvrzení složitele a nezjišťuje, zda složitel je opravdu dlužníkem, zda příjemce je skutečně věřitelem, zda věřitel je skutečně nepřítomen, zda se věřitel opravdu ocitl v prodlení, zda tu byly důvodné pochybnosti, kdo je dlužníkovým věřitelem, nebo zda byl věřitel pro dlužníka skutečně neznámou osobou, popř. zda tu je jiný zákonem stanovený důvod úschovy.

Pravomocné usnesení soudu o přijetí plnění do úschovy má z hlediska zániku závazků stejné právní následky jako převzetí plnění věřitelem; za okamžik uspokojení nároku se považuje den, v němž byl předmět plnění složen u soudu. Uvedené ovšem platí jen za předpokladu, že dlužník složil předmět plnění do úschovy opravdu v souladu s ustanovením § 568 obč. zák. nebo jiným zákonem stanoveným důvodem. Zjistí-li se, že důvody pro složení plnění u soudu nebyly dány, např. proto, že věřitel přijetí plnění ve skutečnosti neodmítá a že tedy není v prodlení, že je přítomen, že dlužník neměl důvody pochybovat o tom, kdo je věřitelem, apod., dluh nebyl složením do soudní úschovy splněn a povinnost dlužníka poskytnout plnění přímo věřiteli nadále trvá.

Předmět úschovy vydá soud příjemci na jeho žádost. Jestliže ke složení došlo proto, že někdo jiný než příjemce uplatňuje právo na vydání předmětu úschovy nebo že někdo jiný, jehož souhlasu je třeba, nesouhlasí s vydáním předmětu úschovy příjemci, je k vydání předmětu úschovy zapotřebí souhlasu všech účastníků řízení a osoby, pro jejíž nesouhlas s plněním došlo ke složení do úschovy. Souhlasu složitele je však třeba jen tehdy, bylo-li plnění složeno pro neznámého věřitele (§ 185d odst. 1 OSŘ).

Jiné osobě, než která je uvedena v ustanovení § 185d odst. 1 a 2 OSŘ (tj. jiné osobě než složiteli nebo příjemci), žádající o vydání předmětu úschovy, jej vydá soud jen se souhlasem složitele a příjemce (§ 185d odst. 3 OSŘ).

Není-li možné v řízení o úschovách vyhovět žádosti příjemce nebo jiné osoby, která uplatnila právo na předmět úschovy (přihlašovatele), o vydání předmětu úschovy proto, že se žádostí nesouhlasí ten, jehož souhlasu je třeba, může být předmět úschovy – jak vyplývá z ustanovení § 185e OSŘ - vydán žadateli (příjemci nebo přihlašovateli), jen jestliže byl jeho souhlas nahrazen rozhodnutím soudu vydaným v řízení podle části třetí občanského soudního řádu (ve sporném řízení). Aktivně legitimován k podání žaloby, kterou se takové řízení zahajuje, je příjemce nebo ten, kdo uplatňuje právo k předmětu úschovy (přihlašovatel). Žaloba směřuje proti tomu, pro jehož nesouhlas nebylo možné předmět úschovy vydat, a žalobce se jí domáhá, aby žalovanému bylo uloženo souhlasit s vydáním předmětu úschovy žalobci. Výrok rozsudku soudu o tom, že žalovaný je povinen souhlasit s vydáním předmětu úschovy žalobci, nahrazuje prohlášení vůle účastníka řízení o úschovách ve smyslu ustanovení § 161 odst. 3 OSŘ. Také to však platí jen za předpokladu, že dlužník složil předmět plnění do úschovy vskutku v souladu s ustanovením § 568 obč. zák. nebo jiným zákonem stanoveným důvodem; nestalo-li se tak a nenastaly-li proto soluční účinky složení předmětu plnění závazku do soudní úschovy, nemá (nemůže mít) příjemce ani přihlašovatel právo na vydání předmětu plnění z úschovy soudu, a nemůže se proto úspěšně domáhat, aby bylo tomu, kdo vydání předmětu úschovy příjemci nebo přihlašovateli odporuje, uloženo s tímto vydáním souhlasit.

Důvodem tzv. soluční úschovy v občanskoprávních, rodinných, pracovních a obchodních vztazích může být – jak vyplývá z ustanovení § 568 věty první obč. zák. - mimo jiné skutečnost, že dlužník má důvodné pochybnosti, kdo je věřitelem. Dlužník má důvod pochybovat, kdo je jeho věřitelem, zejména tehdy, kdy po něm stejné plnění požaduje více osob a kdy na základě svých poznatků nemá (objektivně vzato) možnost stanovit, komu z nich plnění opravdu náleží.

Podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákona o půdě“), k zajištění provozu zemědělské nebo lesní výroby má původní vlastník živého a mrtvého inventáře, jakož i zásob právo na jejich náhradu, pokud je vnesl do zemědělského družstva nebo mu byly odňaty nebo jinak bezúplatně převedeny v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990. Zemřel-li původní vlastník nebo byl-li prohlášen za mrtvého, má právo požadovat náhradu k zajištění provozu zemědělské výroby další oprávněná osoba uvedená v § 4 odst. 2 zákona o půdě. Dalšími oprávněnými osobami jsou fyzické osoby v pořadí a) dědic ze závěti, jež byla předložena při dědickém řízení, který nabyl celé dědictví, b) dědic ze závěti, který nabyl vlastnictví, avšak pouze v míře odpovídající jeho dědickému podílu; to neplatí, jestliže dědici podle závěti připadly jen jednotlivé věci nebo práva; byl-li dědic závětí ustanoven jen k určité části nemovitosti, na kterou se vztahuje povinnost vydání, je oprávněn pouze k této části nemovitosti, c) děti a manžel původního vlastníka živého a mrtvého inventáře a zásob, všichni rovným dílem; zemřelo-li dítě před uplynutím lhůty uvedené v § 13 zákona o půdě, jsou na jeho místě oprávněnými jeho děti, a zemřelo-li některé z nich, jeho děti, d) rodiče původního vlastníka živého a mrtvého inventáře a zásob, e) sourozenci původního vlastníka živého a mrtvého inventáře a zásob, a zemřel-li některý z nich, jsou na jeho místě oprávněnými jeho děti a jeho manžel (srov. § 4 odst. 2 zákona o půdě).

V projednávané věci uplatnily nárok na náhradu za živý a mrtvý inventář, jakož i zásob dcery původních vlastníků manželů V. M. H. a J. E., které byly oprávněnými osobami, a to rovným dílem [§ 4 odst. 2 písm. c) zákona o půdě]. Každá z nich proto měla vůči Školnímu statku Hořice jako povinné osobě (§ 5 odst. 1 a 2 zákona o půdě) nárok na jednu polovinu náhrady za živý a mrtvý inventář a zásoby, který v případě J. E. přešel na její dědice, neboť do její smrti (dne 25. 3. 1995) nebyl uspokojen. Za těchto okolností nemohl mít Školní statek Hořice žádný objektivní důvod k pochybnostem o tom, kdo je jeho věřitelem (zda je to M. H., nebo dědici po J. E.), a ani o tom, jakou

část plnění je povinen jednotlivým věřitelům poskytnout [že M. H. přísluší jedna polovina náhrady za živý a mrtvý inventář a zásoby a že J. E. (dědicům po ní) přísluší druhá polovina této náhrady], a nebyl proto splněn důvod k tomu, aby uvedené plnění složil za účelem splnění svého závazku do úschovy soudu podle ustanovení § 568 věty první obč. zák. Závazek Školního statku Hořice proto nebyl - jak vyplývá z výše uvedeného - složením do soudní úschovy splněn a jeho povinnost poskytnout plnění přímo oprávněným osobám (jejich dědicům) tak nadále trvala. Za této situace se M. H. a dědicové po J. E. mohli i nadále domáhat nároku na náhradu za živý a mrtvý inventář a zásoby jen přímo po Školním statku Hořice, a nikoliv vydání tohoto plnění z úschovy soudu, do které je Školní statek Hořice složil, aniž by k tomu byly splněny předpoklady stanovené zákonem. Protože žalobkyně (právní nástupkyně M. H.) se za těchto okolností nemohly – jak vyplývá z výše uvedeného - úspěšně domáhat, aby bylo žalované, která vydání předmětu úschovy (jeho zbývající části) žalobkyním odporovala, uloženo s jeho vydáním žalobkyním souhlasit, odvolací soud správně – i když z ne zcela přiléhavých důvodů – žalobu o nahrazení souhlasu žalované s vydáním zbývající části předmětu úschovy žalobkyním zamítl.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný. Protože nebylo zjištěno, že by byl postižen některou z vad, uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o. s. ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. nebo v § 229 odst. 3 o. s. ř. anebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud České republiky dovolání žalobkyň podle ustanovení § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti